

Mohaddessin: Volksofstand en verzetseenheden zijn de sleutel voor verandering in Iran

Geschreven door Shamsi Saadati, 14 april 2026

In een interview met het Roemeense *medium Libertatea* zegt Mohammad Mohaddessin, voorzitter van de Commissie Buitenlandse Zaken van de Nationale Raad voor Verzet van Iran, dat het regime niet alleen door luchtaanvallen kan worden omvergeworpen. In plaats daarvan schetst hij een strategie met twee pijlers voor verandering in Iran: een wijdverspreide volksofstand en georganiseerde verzetseenheden binnen het land.

Hij beschrijft de Iraanse samenleving als zeer volatiel, noemt inflatie van 75% en werkloosheid van 25%, en benadrukt dat de bevolking vrijheid en democratie nastreeft. Hij benadrukt ook de geografie en het sterke nationalisme van Iran als grote barrières voor elke buitenlandse bezetting, waarbij hij verwijst naar de negatieve erfenis van de invasie van Irak in 2003.

Wat betreft de duur van de oorlog gelooft hij dat deze niet zal duren, maar benadrukt dat het regime meer bang is voor interne ineenstorting dan voor externe druk. Hij roept de Europese Unie op om zowel een staakt-het-vuren als regimeverandering te steunen, en dringt aan op erkenning van het recht van het Iraanse volk om het systeem omver te werpen.

Terugkijkend op zijn eigen gevangenschap en marteling onder de sjah, benadrukt Mohaddessin de menselijke prijs van verzet en presenteert hij offers als de prijs van vrijheid en waardigheid.

De volledige vertaling van het interview volgt:

De voorzitter van de Commissie Buitenlandse Zaken van de Nationale Raad voor Verzet van Iran (NCRI) en een van de sleutelfiguren van de oppositie tegen het regime in Iran, Mohammad Mohaddessin, legt in een interview met *Libertatea* uit waarom het onmogelijk is voor Amerikaanse troepen om Teheran te bereiken, en hoe hij de toekomst van zijn land ziet.

Mohammad Mohaddessin, geboren in 1955, was de zoon van een vooraanstaande ayatollah uit Qom student aan de Sharif University of Technology in Teheran. In 1973 trad hij toe tot de People's Mojahedin Organization of Iran (PMOI/MEK). Al meer dan vijf decennia is hij een tegenstander van dictatuur in Iran. De geheime politie van de sjah, SAVAK, arresteerde hem in 1975 voor zijn activiteiten en veroordeelde hem tot 15 jaar gevangenisstraf. Hij werd gemarteld en zat vier jaar gevangen, tot de laatste dagen van de sjah in 1979. Sindsdien is hij een van de hoogstgeplaatste politieke functionarissen van de beweging. Nadat Khomeini's religieuze dictatuur in de jaren tachtig haar terreur- en executiecampagne begon, werd Mohaddessin, net als andere dissidenten, gedwongen in ballingschap te gaan en vestigde zich in Parijs.

Libertatea: U verklaarde onlangs dat de oorlog die de Verenigde Staten en Israël voeren tegen de Islamitische Republiek Iran niet zal leiden tot het afzetten van de geestelijke leiding van het land. Hoe kan het Iraanse regime worden verslagen zonder de betrokkenheid van de Verenigde Staten en Israël?

Mohammad Mohaddessin: Dat is een heel goede vraag. De realiteit is dat een regering als het Iraanse regime, in een zeer groot land als Iran, extreem moeilijk, zo niet onmogelijk, omver te werpen is door bombardementen uitgevoerd door een buitenland. Natuurlijk verzwakt bombardementen door de Verenigde Staten of een ander land, evenals sancties, het regime. Maar deze kunnen het regime niet omverwerpen. Om het regime omver te werpen, heb je soldaten en troepen op de grond nodig.

Als de Verenigde Staten bijvoorbeeld het regime willen omverwerpen, hebben ze troepen op de grond nodig, zoals in Irak in 2003. Maar in de huidige politieke context in Iran, de Verenigde Staten en wereldwijd is het onmogelijk voor de Verenigde Staten om troepen op de grond te sturen om het regime in Teheran omver te werpen.

We hebben een zeer duidelijke en sterke strategie om het regime omver te werpen. Deze strategie heeft twee pijlers; Het is gebaseerd op twee fundamentele elementen. Ten eerste, publieke opstand—de opstand van het volk. Ten tweede de georganiseerde verzetsbeweging, de verzetseenheden binnen Iran.

De Iraanse samenleving is een zeer, zeer ontevreden en explosieve samenleving. Volgens officiële cijfers is de inflatie 75 procent bereikt, het hoogste niveau sinds de Tweede Wereldoorlog. De werkloosheid bedraagt ongeveer 25 procent. Het Iraanse volk wil vrijheid; Ze willen democratie. Daarom is een volksopstand erg belangrijk en zeer waarschijnlijk.

Libertatea: Waarom denkt u dat het onmogelijk is voor Amerikaanse troepen om Teheran te bereiken?

Mohammad Mohaddessin: Amerikanen kunnen een commandoteam naar Teheran sturen voor een specifieke operatie, zoals ze onlangs deden in centraal Iran om die piloot te redden. Maar ze kunnen Teheran niet bezetten. Als ze Teheran willen bezetten, moeten ze grondtroepen van de grenzen naar Teheran sturen.

Teheran ligt ver van de westelijke grenzen van Iran—500 tot 600 kilometer—en ver van de oostelijke grenzen—800 tot 900 kilometer. Het ligt zelfs verder van de zuidelijke grenzen en enkele honderden kilometers van de noordelijke.

Daarom is het onmogelijk Iran te bezetten met enkele duizenden soldaten. Het zou honderdduizenden soldaten vergen om Teheran te bevrijden of Iran te bezetten, een land met meer dan 92 miljoen inwoners. Het oppervlak van Iran is drie keer zo groot als dat van Frankrijk en zes keer zo groot als het Verenigd Koninkrijk.

Je moet ook in gedachten houden dat het Iraanse volk erg patriottisch is. Ze zijn niet voorstander van bezetting van hun land. Natuurlijk verwelkomen en roepen ze steun op van andere landen—de Verenigde Staten of Europese landen—maar ze willen niet dat hun land wordt bezet.

Je hebt de ervaring van Irak. De bezetting van Irak had veel negatieve gevolgen. Zelfs nu bekritiseerden presidenten Trump, Biden en Obama—allemaal—na de bezetting en invasie van Irak het en zeiden dat het een zeer slechte ervaring was, een zeer ongelukkig moment in de Amerikaanse geschiedenis, met negatieve en rampzalige gevolgen voor de regio.

Zelfs vandaag de dag lijdt iedereen in het Midden-Oosten en daarbuiten onder de gevolgen van die invasie.

Libertatea: Hoe schat u de duur van de oorlog in Iran in?

Mohammad Mohaddessin: Natuurlijk is het heel moeilijk te zeggen wat er zal gebeuren, want helaas is dit een oorlog waarin wij geen rol hebben. Er zijn zoveel belangen betrokken dat het moeilijk is om de uitkomst te voorspellen.

Maar ik geloof dat het geen lange oorlog kan zijn. Het kan niet vele maanden of een jaar duren.

Wat heel belangrijk is, is dat dit regime een heel eenvoudige afweging heeft over de oorlog. Ze zeggen dat de Verenigde Staten het regime niet kunnen omverwerpen door bombardementen—daar zijn ze erg zeker van.

Ten tweede geloven ze dat als ze Amerikaanse voorwaarden accepteren – of zelfs een groot deel daarvan (de Verenigde Staten hebben een 15-puntenplan aangeboden) – dit zou leiden tot interne chaos en het regime van binnenuit zou verzwakken, waardoor de weg vrijkomt voor een sterke volksopstand. De leiders van het regime vrezen dit scenario.

Ze staan ook onder grote druk door de oorlog. Als ze bijvoorbeeld hun nucleaire ambities opgeven, zullen mensen binnen het regime—niet alleen de Iraanse bevolking, maar zelfs insiders—morgen vragen: waarom hebben we zoveel geld uitgegeven? Waarom hebben we 30 jaar geleden voor dit project? Waarom betaalden we zo'n prijs?

Dus zou chaos binnen het regime beginnen. Daarom is het Iraanse regime niet bereid een staakt-het-vuren te accepteren, tenzij het geen raketten meer kan lanceren. Zolang ze raketten hebben, zullen ze doorgaan.

Libertatea: Moet de Europese Unie zich bemoeien met het oplossen van de oorlog in Iran?

Mohammad Mohaddessin: Dat zou moeten, en het kan. De vraag is hoe Europese landen betrokken kunnen raken—op welke manier en in welke vorm.

Naar onze mening kunnen de Europese Unie en grote landen zoals Frankrijk, Italië, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk een zeer positieve rol spelen. Hun belangrijkste rol is het oproepen tot een staakt-het-vuren en tegelijkertijd regimewisseling in Iran.

De reactie van de Europese Unie moet twee elementen bevatten: wij steunen vrede en wij steunen regimeverandering in Iran. EU-leiders moeten duidelijk zeggen dat ze dit brute regime en deze oorlog niet kunnen tolereren.

Maar als ze alleen zeggen dat de oorlog moet stoppen, is dat precies wat het Iraanse regime wil. Het recht van het Iraanse volk om het regime te veranderen moet ook worden erkend. We willen vrede en vrijheid.

Libertatea: U bent al uw hele leven tegenstander van dictatuur in Iran en heeft vier jaar in de gevangenis gezeten. Wat waren de moeilijkste momenten?

Mohammad Mohaddessin: Ik werd veroordeeld tot 15 jaar gevangenisstraf, maar tijdens de opstand tegen de sjah, toen zijn regime instortte, werden alle politieke gevangenen, inclusief ikzelf, vrijgelaten. Ik heb ongeveer vier jaar in de gevangenis gezeten.

De situatie in Iraanse gevangenschappen onder de sjah was precies zoals die nu is onder dit regime: veel marteling, veel druk. Veel mensen werden gedood en geëxecuteerd zonder eerlijk proces.

Ik werd maandenlang gemarteld. Er was een bekende uitdrukking onder de folteraars van het regime van de sjah: "Hier, in deze gevangenis, regeert niemand—niet God, niet de premier, niemand. De echte heersers zijn ik, de folteraar, de ondervrager en de sjah."

Voor mij en vele andere politieke gevangenen was een van de meest verschrikkelijke herinneringen het afscheid moeten nemen van vrienden die ter dood waren veroordeeld en de gevangenis verlieten om naar de executieplaats gebracht te worden.

Natuurlijk is gemarteld worden verschrikkelijk, vooral als ze je voeten slaan—dat was de pijnlijkste vorm van marteling. De folteraars telden elke slag, en bij elke klap moest je beslissen om te doorstaan.

Mijn ervaring, vergeleken met velen, was veel lichter dan die van degenen die onder marteling werden gedood. Maar toch, dit is de prijs van vrijheid, de prijs van waardigheid, de prijs van je waarden. Je moet het betalen. Als niemand deze prijs betaalt, zal de situatie niet veranderen.

We willen dat onze mensen de kans krijgen om hun regering en hun systeem te kiezen. Dit is voor ons niet alleen een politiek platform—het maakt deel uit van onze visie, onze ideologie, als mensen die een democratische islam volgen. Volgens ons betekent het besturen van een land zonder zijn inwoners dictatuur.

Bron: [Mohaddessin: Popular Uprising and Resistance Units Are Key to Change in Iran - NCRI](#)